

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 240/2020
30.09.2020. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина, Марине Милановић, Бранислава Босиљковића и Данијеле Николић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Владимир Мишковић, адвокат из ..., против туженог Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Београд, ради стицања без основа, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 645/19 од 21.08.2019. године, у седници одржаној 30.09.2020. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 645/19 од 21.08.2019. године, као изузетно дозвољеној.

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољена, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 645/19 од 21.08.2019. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 15428/17 од 25.10.2018. године, ставом првим изреке, одбијен је приговор апсолутне ненадлежности Првог основног суда у Београду. Ставом другим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев и обавезана је тужена да тужиоцу на име неоснованог обогаћења због неисплаћивања пензија за период од 01.09.2014. године до 30.04.2018. године, исплати појединачно одређене месечне износе у том ставу изреке са законском затезном каматом на сваки појединачни месечни износ почев од 25-ог дана у наредном месецу за претходни месец до исплате. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца у делу којим је тражено да се обавезе тужени да тужиоцу на име неисплаћених пензија за период од 01.09.2014. године до 30.04.2018. године, исплати преко досуђеног, а до траженог, појединачно одређене месечне износе у том ставу изреке са законском затезном каматом на сваки појединачни месечни износ почев доспелости, до коначне исплате, као неоснован. Четвртим ставом изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца у делу којим је тражено да се обавезе тужени да тужиоцу на име неисплаћених пензија исплати за период од 01.09.2014. године до 30.04.2018. године, законску затезну камату блуже одређену у том ставу изреке на сваки појединачни месечни износ, као неоснован. Петим ставом изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца у делу којим је тражено да се обавезе тужени да тужиоцу на име неисплаћених пензија исплати за период од 01.03.1999. године до 30.8.2014. године, појединачно одређене месечне износе у том ставу изреке са законском затезном каматом на сваки појединачни

месечни износ почев доспелости, до коначне исплате, као неоснован. Шестим ставом изреке, делимично је усвојен тужбени захтев и обавезан је тужени да тужиоцу на име неоснованог обogaћења због неисплаћивања накнаде за телесно оштећење за период од 01.09.2014. године до 30.04.2018. године, исплати појединачно одређене месечне износе у том ставу изреке са законском затезном каматом на сваки појединачни месечни износ почев од 25-ог дана у наредном месецу за претходни месец до исплате. Седмим ставом изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца у делу којим је тражено да се обавезе тужени да тужиоцу на име неисплаћивања накнаде за телесно оштећење за период од 01.03.1999. године до 30.8.2014. године исплати појединачно одређене месечне износе у том ставу изреке законском затезном каматом на сваки појединачни месечни износ од доспелости до исплате, као неоснован. Осмим ставом изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 645/19 од 21.08.2019. године, првим ставом изреке, одбијене су као неосноване жалбе странака и потврђена првостепена пресуда. Другим ставом изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права, с тим што су предложио да се ревизија сматра изузетно дозвољеном, ради уједначавања судске праксе у смислу одрбје члана 404. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11, 49/2013-УС, 74/2013-УС, 55/14 и 87/18).

Применом члана 404. став 1. ЗПП, посебна ревизија се може изјавити због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која се не би могла побијати ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда, потребно размотрити правна питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права. Према ставу 2. истог члана, испуњеност услова за изузетну дозвољеност ревизије Врховни касациони суд цени у већу од пет судија.

Побијаним делом правноснажне пресуде одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужени да му исплати новчане износе на име неисплаћене пензије и накнаде за телесно оштећење у периоду од марта 1999. године до августа 2014. године, због застарелости потраживања, а делимично је одбијен тужбени захтев за исплату пензија у периоду од септембра 2014. године до априла 2018. године због извршених исплата основне пензије по прописима Међународне администрације на подручју Косова и Метохије, као и део захтева за законску затезну камату у односу на први део исплате за период од септембра 2014. године до априла 2018. године.

По оцени Врховног касационог суда, у конкретном случају нису испуњени услови предвиђени чланом 404. став 1. ЗПП да би се дозволило одлучивање о посебној ревизији тужиле, са циљем да се на тај начин уједначи судска пракса.

Пресуда Врховног касационог суда Рев 974/2012 од 07.03.2013. године, на коју се тужилац позива у ревизији (као пример различите судске праксе) донета је у спору у којем није био истакнут приговор застарелости, те се ова пресуда не заснива на истом чињеничном и правном стању на којем је заснована побијана другостепена пресуда.

Пресуда Европског суда за људска права Грудих против Србије од 17. априла 2012. године (представка број 31925/08) не суспендује примену правила о застарелости тужиочевог потраживања. У пресуди Европског суда за људска права Скендери и други против Србије од 27. јула 2017. године (по представкама бр. 15090/08, 27952/10, 35372/10, 35374/10 и 47575/12), Европски суд за људска права примећује да је трогодишњи рок у питању (питање које се није поставило у случају Грудих) био предвиђен чланом 376. Закона о облигационим односима и стога законит, јер је служио легитимном циљу, односно обезбеђивању правне сигурности и правоснажности (исто у предмету Чекић и др. против Хрватске-представка број 15085/02, у односу на трећег и четвртог апликанта).

Према закључку усвојеном на седници Грађанског одељења Врховног касационог суда од 25.06.2017. године, у споровима ради накнаде материјалне штете због неисплате пензије лицима са територије Косова и Метохије узима се у обзир (умањује) новчани износ који је тужилац примио од стране Међународне администрације (UNMIK). Овај закључак Врховни касациони суд је донео у вршењу надлежности предвиђене чланом 31. Закона о уређењу судова, ради обезбеђивања јединствене судске примене права и једнакости странака у судским поступцима. Побижана другостепена пресуда у делу којим је правноснажно одбијен тужбени захтев за накнаду штете настале неплаћањем пензије у периоду од марта 1999. године до августа 2014. године, у складу је са означеним закључком и опште прихваћеним правилом одштетног права да накнада штете не може бити већа од настале штете. Исплате извршене по прописима које је донела Међународна администрација Косова и Метохије (без обзира да ли се ради о основној пензији или некој другој врсти накнаде), представљају обештећење за штету насталу неисплаћивањем пензије која је тужиоцу призната решењем туженог.

Осим тога, о праву тужиоца за накнаду штете за телесно оштећење, висини тражене накнаде, припадајућој камати, као и о истакнутом приговору застарелости потраживања, судови су одлучили уз примену материјалног права које је у складу са правним схватањем израженим кроз одлуке Врховног касационог суда, у којима је одлучивано о истоветним захтевима тужилаца, са истим или сличним чињеничним стањем и правним основом, због чега у конкретном случају не постоји потреба за разматрањем правних питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, као ни потреба уједначавања судске праксе или новог тумачења права.

Како на основу изнетог, произилази да нису испуњени услови из члана 404. став 1. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу првом изреке.

Испитујући дозвољеност ревизије, у смислу члана 410. став 2. тачка 5. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужиоца није дозвољена.

Наиме, одредбом члана 403. став 3. ЗПП, прописано је да ревизија није дозвољена у имовинско-правним споровима, када вредност предмета спора побижаног дела не прелази динарску противвредност од 40.000,00 по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Тужба ради исплате ради стицања без основа поднета је 18.10.2017. године. Ревизијом тужиоца, побига се део правноснажне пресуде којим је одбијен тужбени

захтев тужиоца за износ од 2.940.090,25 динара, а који износ не прелази динарску противвредност од 40.000,00 евра по средњем курсу НБС на дан подношења тужбе.

Имајући у виду да се ради о имовинскоправном спору који се односи на новчано потраживање, у коме вредност предмета спора побијаног дела правноснажне пресуде не прелази динарску противвредност од 40.000,00 евра према средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе, то је Врховни касациони суд нашао да је ревизија тужене недозвољена, применом одредбе члана 403. став 3. ЗПП.

На основу члана 413. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Слађана Накић Момировић,с.р.**

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић